

KARTA PRZEDMIOTU

Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów: Dietetyka
Forma studiów: stacjonarne
Stopień studiów: licencjackie
Rok akademicki: 2025/2026

Dietetyka zaburzeń odżywiania	
NAZWA PRZEDMIOTU	Dietetyka zaburzeń odżywiania
LICZBA PUNKTÓW ECTS	4
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
PROWADZĄCY	dr inż. Maria Brzegowy
OSOBA ODPOWIEDZIALNA	dr inż. Maria Brzegowy
LICZBA GODZIN	
KONWERSATORIA	20 godz.
CELE PRZEDMIOTU	
CEL 1	Zdobycie wiedzy na temat rozwoju, przebiegu i długofalowych skutków zaburzeń odżywiania.
CEL 2	Nabycie umiejętności praktycznego wykorzystania posiadanej wiedzy, do planowania żywienia osób z zaburzeniami odżywiania.
EFEKTY UCZENIA SIĘ	
MW1	Wymienia pozytywne i negatywne skutki oddziaływania składników pokarmowych i używek na organizm ludzki. Wykazuje znajomość zarówno korzystnego, jak i szkodliwego oddziaływania składników antyodżywczych obecnych w żywności na zdrowie człowieka (EUK6_W8).
MW2	Absolwent zna zasady żywienia oraz normy żywieniowe dla poszczególnych grup wiekowych z uwzględnieniem aktywności fizycznej, a także stanu fizjologicznego w zdrowiu i chorobie. Zna zasady i znaczenie promocji zdrowia, właściwego odżywiania i zdrowego stylu życia w profilaktyce chorób dietozależnych (EUK6_W5).
MW3	Zna zasady rozpoznawania niedożywienia o różnej etiologii (EUK6_W7).
MW4	Zna podstawowe pojęcia i definicje leczenia żywieniowego oraz podstawy żywienia dojelitowego i pozajelitowego, w tym ich powikłania. Zna zasady klasyfikacji diet przemysłowych, potrafi przedstawić metody wyboru drogi dostępu do przewodu pokarmowego i rodzaju diety w zależności od miejsca podania (EUK6_W9).

Dietetyka zaburzeń odżywiania

MW5	Zna podstawy farmakologii i farmakoterapii żywieniowej oraz interakcji leków z żywnością. Definiuje znaczenie biologiczne w racjonalnym żywieniu suplementów dietetycznych oraz preparatów specjalnego medycznego przeznaczenia (EUK6_W10).
MW6	Zna podstawowe pojęcia z zakresu medycyny klinicznej, symptomatologię wybranych chorób przewlekłych oraz podstawy diagnostyki laboratoryjnej z ich zastosowaniem do oceny stanu odżywienia i efektów dietoterapii oraz leczenia żywieniowego (EUK6_W12).
MU1	Potrafi rozpoznać objawy ostrych i przewlekłych niedoborów pokarmowych. Dokonuje ich podziału z zastosowaniem kryteriów oceny wyniszczenia i otyłości. Planuje odpowiednie postępowanie żywieniowe (EUK6_U1).
MU2	Umie w praktyce wskazać źródła naturalne poszczególnych składników odżywczych, zna ich znaczenie i pełnią funkcję biologiczną i potrafi je wykorzystać w dietoterapii (EUK6_U2).
MU3	Potrafi oszacować zapotrzebowanie pokarmowe w stanie zdrowia I choroby (z uwzględnieniem wieku, płci i aktywności fizycznej człowieka) oraz opracować indywidualny sposób żywienia (karta dietetyczna) (EUK6_U3).
MU4	Potrafi ocenić wartość odżywczą stosowanych lub przepisanych diet oraz modyfikować je wykorzystując programy komputerowe I tabele wartości odżywczej produktów spożywczych i potraw (EUK6_U4).
MU5	Różnicuje diety przemysłowe pod kątem ich przydatności w żywieniu chorych. Potrafi zorganizować i zaplanować plan dostaw diet przemysłowych i niezbędnego sprzętu do prowadzenia dojelitowego leczenia żywieniowego (EUK6_U9).
MU6	Samodzielnie wykonuje podstawowe analizy i obliczenia. Potrafi wykorzystać wyniki badań laboratoryjnych w planowaniu I optymalizacji żywienia pacjenta (EUK6_U10).
MU7	Potrafi przeprowadzić szczegółowy wywiad żywieniowy z wykorzystaniem kwestionariuszy oceny spożycia oraz skal przesiewowych stanu odżywienia (EUK6_U11).
MK1	Jest gotów do systematycznego uzupełniania wiedzy, bierze udział w kursach doskonalących (EUK6_KS1).
MK2	Potrafi przestrzegać zasad etyki zawodowej zawodu dietetyka (EUK6_KS4).
MK3	Jest gotów zwrócić się o pomoc do innych specjalistów (EUK6_KS2).
MK4	Jest gotów do prowadzenia poradni dietetycznej i przygotowuje materiały edukacyjne dotyczące żywienia dla pacjentów w różnym wieku i z różnymi problemami zdrowotnymi (EUK6_KS5).

WYMAGANIA WSTĘPNE

Dietetyka zaburzeń odżywiania	
Podstawowa wiedza z zakresu żywienia człowieka oraz ogólna orientacja w zagadnieniach dotyczących zdrowia psychicznego.	
TREŚCI PROGRAMOWE	SZCZEGÓŁOWY OPIS BLOKÓW TEMATYCZNYCH
KONWERSATORIUM 1	- Klasyfikacja zaburzeń odżywiania i kryteria diagnostyczne. - Epidemiologia oraz czynniki ryzyka zaburzeń odżywiania. - Konsekwencje zdrowotne zaburzeń odżywiania. - Rola terapii w leczeniu zaburzeń odżywiania oraz zasady współpracy dietetyka z terapeutą.
KONWERSATORIUM 2	- Zaburzenia odżywiania u dzieci i młodzieży. - Zaburzenia odżywiania u kobiet ciężarnych. - Zaburzenia odżywiania współistniejące z innymi jednostkami chorobowymi.
KONWERSATORIUM 3	- Edukacja żywieniowa, monitorowanie efektów. - Strategie przeciwdziałania niedożywieniu (w tym: wykorzystanie FSMP, żywienie dojelitowe, żywienie pozajelitowe). - Symulacja porad dietetycznych, z uwzględnieniem stanu emocjonalnego pacjenta; praca z trudnymi zachowaniami. - Budowanie zindywidualizowanego planu żywieniowego - dobór konsystencji, podaży energii, białka. - Opracowywanie interwencji krok po kroku, wybrane przypadki.
KONWERSATORIUM 4	Analiza przypadków - Pacjent z anoreksją. - Pacjent z bulimią. - Pacjent z epizodami kompulsywnego objadania się.
KONWERSATORIUM 5	Analiza przypadków - Pacjent po operacji bariatrycznej - ryzyko wtórnych zaburzeń odżywiania (w tym <i>dumping syndrome</i>, restrykcje dietetyczne, ED pooperacyjne). - Pacjent w trakcie farmakologicznego leczenia otyłości.
METODY DYDAKTYCZNE	
M1	Wykłady z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych
M2	Analiza przypadków i dyskusja kierowana
M3	Zajęcia praktyczne i rachunkowe
M4	Praca w grupach oraz metoda projektu
NAKLAD PRACY STUDENTA	
GODZINY KONTAKTOWE Z NAUCZYCIELEM AKADEMICKIM	20 godz.
GODZINY BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO	80 godz., w tym: Studiowanie literatury – 15 godz. Opracowanie projektu – 25 godz. Przygotowanie do zaliczenia – 40 godz.

Dietetyka zaburzeń odżywiania	
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU	100 godz.
REGULAMIN ZAJĘĆ I WARUNKI ZALICZENIA	
• Wszystkie zajęcia są obowiązkowe. • Wymagane aktywne uczestnictwo w konwersatoriach. • Realizacja wszystkich zadań praktycznych na zajęciach. • Oddanie wszystkich prac wymaganych przez prowadzącego, w tym praca projektowa. • Test wielokrotnego wyboru pojedynczej odpowiedzi (min. 60% poprawnych odpowiedzi).	
METODY OCENY POSTĘPU STUDENTÓW	
W ZAKRESIE WIEDZY	• Test wielokrotnego wyboru pojedynczej odpowiedzi.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI	• Projekt indywidualny na zadany przez prowadzącego temat.
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH	• Aktywność i zaangażowanie podczas zajęć. • Umiejętność pracy w grupie (dyskusja, analiza przypadków). • Przestrzeganie zasad etycznych i kultury akademickiej.
SPRAWDZIANY KSZTAŁTUJĄCE	• Pytania kontrolne podczas konwersatoriów.
SPRAWDZIANY PODSUMOWUJĄCE	• Test wielokrotnego wyboru pojedynczej odpowiedzi (20 pytań) + 2 dodatkowe pytania na ocenę celującą.
KRYTERIA EGZAMINU/ ZALICZENIA Z OCENĄ	
NA OCENĘ 3,0	• Uzyskanie min. 60% punktów z testu wielokrotnego wyboru pojedynczej odpowiedzi, obejmującego podstawowe zagadnienia dot. klasyfikacji zaburzeń odżywiania i zasad postępowania dietetycznego. • Oddanie wszystkich wymaganych prac z konwersatoriów (analizy przypadków, projekt planu żywieniowego), dopuszczalne drobne błędy merytoryczne. • Podstawowa znajomość materiału, pozwalająca wykonać proste obliczenia oraz podstawową interpretację zachowań żywieniowych pacjenta z ED.
NA OCENĘ 3,5	• Uzyskanie 65-69% punktów z testu wielokrotnego wyboru pojedynczej odpowiedzi. • Prace z konwersatoriów zasadniczo poprawne, z nielicznymi nieścisłościami dot. analizy zachowań lub planowania interwencji. • Umiejętność podstawowej analizy diety pacjenta z zaburzeniami odżywiania, w tym identyfikacji najważniejszych błędów.
NA OCENĘ 4,0	• Uzyskanie 70-79% punktów z testu wielokrotnego wyboru pojedynczej odpowiedzi. • Prace praktyczne wykonane poprawnie i zgodnie z zaleceniami, z prawidłową interpretacją danych żywieniowych. • Umiejętność zaplanowania prostego, bezpiecznego jadłospisu dla osoby z ED oraz poprawnego obliczenia zapotrzebowania.

Dietetyka zaburzeń odżywiania

NA OCENĘ 4,5	• Uzyskanie 80-89% punktów z testu wielokrotnego wyboru pojedynczej odpowiedzi. • Wysoka poprawność merytoryczna zadań praktycznych, w tym analiza przypadków i planowanie interwencji żywieniowych. • Umiejętność identyfikacji błędów żywieniowych i zachowań typowych dla zaburzeń odżywiania oraz zaproponowania adekwatnych korekt planu terapeutycznego.
NA OCENĘ 5,0	• Uzyskanie 90-100% punktów z testu wielokrotnego wyboru pojedynczej odpowiedzi. • Prace w ramach konwersatoriów wykonane starannie, z pełnym, logicznym uzasadnieniem merytorycznym oraz umiejętnym wykorzystaniem wiedzy psychodietetycznej. • Umiejętność samodzielnego opracowania kompleksowego, zbilansowanego i bezpiecznego planu żywienia dla pacjenta z zaburzeniem odżywiania, z interpretacją zarówno danych żywieniowych, jak i kontekstu psychologicznego/behawioralnego.
NA OCENĘ 6,0	• Uzyskanie 100% punktów + 2 dodatkowe z testu wielokrotnego wyboru pojedynczej odpowiedzi. • Prace w ramach konwersatoriów wykonane bezbłędnie, bez zastrzeżeń.

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

[1] Fairburn C.G.: **Terapia poznawczo-behawioralna i zaburzenia odżywiania**. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013.

• LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

[1] Ogden J.: **Psychologia odżywiania się**. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011.

[2] Brytek-Matera A.: **Psychodietetyka**. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2020.